

Kristus är världens ljus

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION 2025-2029

**Svenska
kyrkan**

Engelbrekts
församling

Sv Psalm 37 – Kristus är världens ljus

Kristus är världens ljus, han och ingen annan
född i vårt mörker, född att bli vår broder.
Har vi sett honom, har vi sett vår Fader.
Ära vare Gud.

Kristus är världens fred, han och ingen annan.
Tillhör vi honom älskar vi vår broder.
Han oss förenar nu i Gud, vår Fader.
Ära vare Gud.

Kristus är världens liv, han och ingen annan
sviken för pengar, dödad här, vår broder.
Han som oss frälsar lever nu med Fadern.
Ära vare Gud.

Gud vill vi prisa högt, Gud och ingen annan.
Gud vill vi prisa, Fader, Son och Ande.
Gud vill vi prisa, Gud fördold ibland oss.
Ära vare Gud.

Text: F P Green (1903) B G Hallqvist 1970
Musik: Paris 1681

Innehåll

Församlingsinstruktion	4
Omvärldsbeskrivning.....	5
Omvärldsanalys.....	6
Gudstjänst – Kristus är världens ljus	7
Musiken.....	8
Undervisning – Kristus är världens fred	8
Diakoni – Kristus är världens liv	8
Mission – Gud vill vi prisa högt, Gud och ingen annan.....	9
Särskilda satsningar	9
Avslutning och giltighetstid	10
Barnkonsekvensanalys	11
Inledning.....	11
Kartläggning och beskrivning	11
Nuvarande verksamhet riktad mot barn och ungdomar	11
Barn och ungdomars tankar om kyrkan	12
Analys	14
Underlag för arbetet med FIN	14
Handlingsplan för lärande och undervisning	16
Vision och uppdrag.....	16
Syfte och mål.....	16
Omvärldsbeskrivning och omvärldsanalys.....	16
Program, kursplan och metoder	17
Kyrkliga handlingar	17
Dop.....	17
Konfirmation	17
Vigsel samt begravning.....	17
Påsk och julspel samt möten med skolklasser	17
Utbildningar för ungdomsledare och kyrkvärdar	18
Musikverksamhet.....	18
Kompetensutveckling.....	18
Budget och resurser	18
Kommunikationsplan	18
Checklista för församling	20

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION FÖR

Engelbrekts församling

Kyrkofullmäktiges godkännande

Kyrkofullmäktiges ordförande

Eva Victor

Namnförtydligande

Kyrkoherdens godkännande

Kyrkoherde

Annelie Lowén

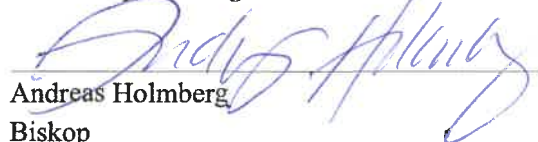
Namnförtydligande

Domkapitlet i Stockholms stift utfärdar denna
församlingsinstruktion att gälla till och med

2029-06-11

*Jag vill tillsammans med er dela glädjen,
stoltheten och nåden att få vara en del av en
kyrka som är just nu, som planerar framåt, som
har en god tradition i ryggen och allra mest:
en kyrka som talar tydligt om Jesus Kristus och
därför kan ha vidöppna dörrar utåt.*

På domkapitlets vägnar

Andreas Holmberg

Biskop

Engelbrekts församling

Kristus är världens ljus, han och ingen annan...Sv psalm 37. I tre strofer skildras Kristus som världens ljus, världens fred och världens liv. Den fjärde strofen är en lovpsalm till den treenige Guden. Detta är tänkvärda och uppfodrande ord som församlingen vill ska genomsyra all verksamhet och ligga till grund för identitet och trovärdighet. Innehållet i psalmen ska vidare gestaltas i församlingens vision och uppdrag. Visionen är att göra Kristus synlig och uppdraget är att all verksamhet i församlingen ska utgå från det i kyrkoordningen definierade uppdraget att "fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission".

Omvärldsbeskrivning

Engelbrekts församling är en av tre församlingar på Östermalm och till ytan den största. Vi definierar Engelbrekts församling enligt följande: de som tillhör Svenska kyrkan och som bor och vistas på en bestämd geografisk yta. Denna yta bildar en triangel med norra spetsen vid Ålkistan, östra spetsen mot Värtahamnen och den södra i city, vid Stureplan.

I församlingen finns två kyrkor med tillhörande församlingshem; Engelbrektskyrkan som invigdes 1914 och Hjorthagskyrkan som invigdes 1909. Båda kyrkorna rymmer ett stort kulturhistoriskt värde som några av landets främsta arkitektoniska uttryck för respektive konsthistoriska period – nationalromantik och jugend.

Vidare är Engelbrekts församling en växande församling i Stockholms stift. Här växer en ny stadsdel fram med ytterligare 5 000 planerade bostäder. I början av 2025 hade församlingen omkring 32 000 invånare av vilka drygt 14 300 personer var tillhöriga Svenska kyrkan.

Utöver de bofasta hyser församlingen en av landets största vistelseförsamlingar. Dagligen reser omkring 50 000 personer in i församlingen för arbete och studier. Till de största arbetsplatserna räknas Stockholms Universitet och Kungliga Tekniska Högskolans (KTH) campusområden. Dessa båda campus rymmer ytterligare sex högskolor; Dans-och cirkushögskolan, Försvarshögskolan, Gymnastik- och idrottshögskolan (GIH), Naprapathögskolan, Operahögskolan samt sjukhuset och vårdutbildningen på Sophiahemmet.

Av de tre Östermalmsförsamlingarna bor flest andel invånare i arbetsför ålder i Engelbrekts församling, 20-64 år. Totalt utgör invånarna under 64 år 70 %. I stadsdelarna Universitetet/Ekhagen och Tekniska högskolan finns idag 4000 studentbostäder, flertalet av studenterna är inte skrivna på bostadsadressen, vilket medför att de inte syns i medlemsstatistiken.

Utbildningsnivån är hög med flest antal invånare med eftergymnasial utbildning och inkomstskillnaderna är större i Engelbrekts församling än i de andra två Östermalmsförsamlingarna. I församlingen finns också Stockholms stadion, Östermalms IP, Kungliga biblioteket, Naturhistoriska riksmuseet och ett flertal ambassader.

Antalet förskolor är för närvarande 22. Grundskolorna i församlingen är sex, Engelbrektsskolan, Bobergsskolan, Tyska skolan, Engelska skolan, Viktor Rydbergsskolan samt Almaskolan. Det finns en gymnasieskola, Tyska skolans gymnasium.

Äldre- och omsorgsboende finns på Kattrumpstullen med 97 lägenheter och på BraHem med 64 lägenheter. Stödboende för kvinnor och män med missbruksproblematik finns på Lönne med 55. Av de boende i församlingen är 46 % tillhöriga Svenska kyrkan. Omvärldsbeskrivningen visar, trots antalet aktiva utträden runt 1 %, att befolkningstillväxten och inflyttningen medför att församlingens medlemstal förblir stabilt. Färre är medlemmar i församlingen men pga inflyttning så vare sig ökar eller minskar antalet medlemmar. Detta innebär att kommande fyraårsperiod genererar en fortsatt god och stabil ekonomi.

Omvärldsanalys

Av omvärldsbeskrivningen kan vi se att församlingens geografiska område är stort. Det innebär att medarbetare måste vara mobila och röra sig över ett stort område. Missionsbefallningens ord: ”Gå ut och gör alla folk till lärjungar...” uppmanar till hemdop, vigslar utomhus, gudstjänster i Humlegården, andakter på äldreboenden, diakonal verksamhet på Lönne och överallt där församlingsbor inte har möjlighet att samlas i våra kyrkor, då får medarbetarna istället möta församlingsbor i området.

Församlingen ska dock alltså underhålla kyrkobyggnaderna som är viktiga symbolbärare för psalm 37 och de ska därför förvaltas utifrån ett miljö- och hållbarhetsperspektiv. Hjorthagskyrkan har karaktären av att ”vara kyrka mitt i byn” och den aktivitet som ska erbjudas i Hjorthagskyrkan ska därför var lokal och personlig, lämplig för mindre samlingar, med fokus på barnfamiljer, kulturintresserade, studenter och nyinflyttade i området men också de många äldre och ensamma som bor i Hjorthagen. Engelbrektskyrkan som är mer av en katedral ska erbjuda det ”storslagna”, som stora körverk, orgelkonserter, samlingar och gudstjänster som kräver ett stort och vackert kyrkorum. Våra båda kyrkor ska vara givna mötesplatser och viktiga komplement i vår rörliga omvärld. Det framgår av omvärldsbeskrivningen att det i vårt närområde finns en stor bredd av institutioner och samhällsfunktioner, konsekvensen av detta blir att vi ska samverka med denna omvärld. I vårt pastorala program behöver vi därför tydliggöra vårt bidrag till de människor som bor och vistas inom församlingens gränser. Överallt där det går ska medarbetare skapa kontakter i området och samverka med andra aktörer som tex Östermalms kristna råd och Östermalms- och Norrmalms stadsdelsnämnd samt de övriga församlingarna som gränsar till Engelbrekts församling.

Eftersom omvärldsbeskrivningen redogör för en bibehållen församling storleksmässigt, innebär detta att antalet medarbetare i församlingen kommer att vara konstant under kommande period. De utökningar av prästtjänster, musikertjänster och diakontjänster som skett kommer därför vara oförändrade. De nya medlemmarna som flyttar till församlingen är i övervägande del unga, barn, tonåringar och unga familjer. Detta betyder att församlingen ska erbjuda fler doptider, vigseltider och flera alternativ i konfirmandundervisningen, både när det gäller tonåringar och vuxna. Den psykiska ohälsan bland unga kan också medföra utökade samtalskontakter varpå församlingen ska erbjuda samtalsstöd och terapi för de som har behov av detta.

Med hjälp av en sk SWOT-analys (Strengths, Weaknesses, Opportunities och Threats) kan omvärldsanalysen kompletteras i punktform:

Styrkor • Oförändrad ekonomi • Fantastiska kyrkor • Kompetenta medarbetare	Svagheter • Färre än 50 % är medlemmar • Svårt att överblicka Svenska kyrkans plats i samhället som aktör och en ev. förändrad syn på kyrkan och vad det kan få för konsekvenser
Möjligheter • Nytt bostadsområde i Norra Djurgårdsstaden • Stor dagbefolkning • Utveckla arbete kyrka-samhälle-studentarbete • Undervisa om kristen tro för alla åldrar	Hot • Minskad andel tillhöriga • Färre dop och begravningsgudstjänster • Minskad kunskap om/relation till kyrkans och församlingens uppgift och värdegrund i det omgivande samhället – hög andel sekulariserade människor • Dyrt fastighetsunderhåll

Pastoralt program

Gudstjänst - Kristus är världens ljus

I Engelbrekts församling firas idag gudstjänst i två kyrkorum; Hjorthagskyrkan och Engelbrektskyrkan. Vi firar även gudstjänst på våra äldreboenden, konfirmandernas sommarlägergård samt utomhus i samband med pilgrimsvandringar både i Sverige och utomlands. Att fira gudstjänst är att be och sjunga tillsammans, att få relatera till Gud, sig själv och till varandra är viktiga komponenter i gudstjänstfirandet. Att få möta Kristus som världens ljus i predikan, sången, bönen och nattvarden är essensen i gudstjänstfirandet. Vi sänds också ut från gudstjänsten att göra kärlekens gärningar i mission, diakoni och undervisning. Därför är gudstjänsten viktig för församlingen och under den kommande fyraårsperioden ska gudstjänsten alltmer stå i centrum. Under den föregående fyraårsperioden har församlingen dubblat antalet gudstjänster i och med att både Hjorthagskyrkan och Engelbrektskyrkan har börjat fira söndagliga gudstjänster, uppdaterade gudstjänstordningar har tagits fram i samband med ett gudstjänstförnyelsearbete. Gudstjänstlivet ska präglas av kontinuitet och igenkänning, och utifrån ett barnperspektiv är det extra viktigt med igenkänning men också delaktighet. Formerna för gudstjänsten kan variera i de olika kyrkorna samt beroende på söndagens innehåll och tema. I gudstjänsten förvaltas ett arv men det är också viktigt att finna ett tilltal som är relevant för vår tid. Gudstjänsterna ska präglas av det rika musikkiv församlingen ska ha. Barn, ungdom- och vuxenkörer ska ha sin naturliga plats i gudstjänsterna liksom orgelelever från församlingens nystartade musikskola.

När det gäller dopgudstjänster, vigselgudstjänster och begravningsgudstjänster har även dessa genomlysts, modifierats och anpassats till Engelbrekts församlings omvärldsbeskrivning och analys, vilket framgår i pastoralramen. (Bilaga 1 och arbetades fram 2020)

Musiken

Engelbrekts församling är en musikförsamling! Med detta menas att musiken är en omistlig del av ett levande församlingsliv och skall fördjupa det budskap som församlingen står för. (Det är ingen tillfällighet att vi har valt just en psalm som ett teologiskt avstamp i formuleringarna kring FIN)

Musiken är ett intuitivt komplement till det talade ordet och når människan bortom det förnuftsmässiga och intellektuella. Musiken är därför viktig i helgens gudstjänster men också i samband med de kyrkliga handlingarna. I gudstjänsten ges både tillfälle att lyssna till musik och att delta i psalmsång. I musiken skapas möjlighet till ett fördjupat möte med det heliga - med Gud, med sig själv och med varandra.

Eftersom Engelbrekts församling är och vill fortsatt vara en musikförsamling ska stora konserter uppföras i våra kyrkor. Tack vare ett magnifikt kyrkorum, Engelbrektskyrkans, möjliggör storleken på rummet att det går bra att uppföra tex Bachs Matteuspassion. Andra stora verk är också lämpliga att gestaltas i rummet med Nordens högsta innertak samt orgelkonserter framförda på en fantastisk och nyrenoverad orgel.

Undervisning – Kristus är världens fred

Alla människor som bor och vistas i Engelbrekts församling ska få kunskap om kristen tro, tradition och liv. Bland barn och unga, från babyrytmik och babyretreat till konfirmandundervisning ska det tydliggöras att församlingen är en växtplats för alla döpta men i takt med att den allmänna kunskapen om kristen tro och församlingens verksamhet minskar är undervisning alltmer angeläget även för vuxna. Då församlingen tidigare har fokuserat på åldrarna 0-18 år konstateras i swot-analysen att undervisning om kristen tro även ska omfatta vuxna.

Vuxenundervisningen ska därför intensifieras under den kommande fyraårsperioden och olika pedagogiska mötesplatser ska erbjudas. Vuxenkatekumenatet ska bereda människor möjlighet att växa andligt och intellektuellt. För att nå så många som möjligt ska det ske i olika mötesplatser och i grupper med gemenskap, samtal, studier, sång och bön.

Exempel på grupper där undervisning om kristen tro ska ske är i körverksamheten, konfirmandundervisningen, (även vuxenkonfirmander), guidningar i kyrkorna, universitetskyrkan, skapargrupper, yogagrupper i kyrkorummet, mindfulness, pilgrimsvandringar, föreläsningar på kulturlördagar och onsdagsföredrag, samtalsgrupp med existentiella frågor, vandringar och bibelstudiegrupper. I Hjorthagskyrkan har ett barnaltarskåp införskaffats för att nå barn med undervisning om kyrkan i det nya bostadsområdet. De nya förskolorna i området ska erbjudas undervisning om kyrka och kristen tro med hjälp av barnaltarskåpet.

Diakoni – Kristus är världens liv

Diakoni handlar om att bry sig om och visa omsorg om medmänniskan. Diakoni är kyrkans sociala arbete som synliggör det kristna budskapet, dvs. kristen tro i praktik. Ett diakonalt förhållningssätt är att likt Jesus visa respekt för varje medmänniska, vilket innebär att vi bland annat bistår dem som är utsatta och lever i utanförskap. Men det är inte bara inom diakonin som

diakoni ska utövas. Församlingens hela verksamhet ska genomsyras av ett diakonalt förhållningssätt. Vi ska skapa sammanhang där hopp, tröst, kraft och glädje kan gro och växa. I mötet med såväl enskilda som grupper ska vi sträva efter att ge erfarenheter av att Kristus är världens liv. Det innebär bland annat att församlingen ”ska gå dit ingen annan vill gå” det kan handla om människor med social isolering, sjukdom eller ensamhet.

År 2017 startade församlingen ett diakonalt center (DC). Kring den verksamheten har det byggts upp grupper, själavård, samtalsstöd, ett café, volontärverksamhet, mötesplatser, frukostmingel och är ett center där även andra aktörer i samhället träffas initierat av församlingen. Nytt för den kommande fyraårsperioden är att församlingen ska starta ett sorgecenter där många sorgegrupper har sin knutpunkt och där sorgegruppsarbetet förs med flera omkringliggande församlingar.

Mission - Gud vill vi prisa högt, Gud och ingen annan

Vi är sända av Gud att dela med oss av vår tro och detta gör vi i många sammanhang, för mission är något som finns med i alla våra verksamheter. Genom att fira gudstjänst, bedriva undervisning 0-100 år och arbeta diakonalt, så att ord och handling hänger ihop, blir församlingens innehåll trovärdigt. En trovärdig kyrka står upp för sina ideal (Gud vill vi prisa högt) och värderingar och är där människor befinner sig. Eftersom det finns en stor dagbefolkning i församlingen och många arbetsplatser ska församlingens medarbetare samarbeta med andra aktörer och ställa upp när kyrkan efterfrågas till exempel vid kriser. På grund, gymnasie- och högskolorna kan vi bidra med det vi är bra på och därför är skolkontakter viktiga för oss. Skolavslutningar i kyrkorna ska prioriteras utifrån vårt missionsuppdrag.

Genom kyrkliga handlingar möter vi många församlingsbor som delvis kan vara främmande för kyrkans tro och liv och därför är det viktigt med uppföljning. Barndop ska följas upp när barnet är ca 5 år med bibelutdelningsgudstjänster, lära-känna-din kyrka i Hjorthagen (med hjälp av barnaltarskåpet).

Församlingen ska utmana de bilder av kyrkan som inte längre är aktuella och befrämja de som ger plats för människors liv och erfarenheter. Detta sker genom att på olika sätt vara aktiv och synas i samhället, i våra möten med enskilda och grupper, med unga och äldre, som en röst i sociala medier, men också över religiösa och kulturella gränser.

Församlingens öppna verksamheter, dit människor kan komma oanmällda, är viktiga mötesplatser som rymmer inom vårt missionsuppdrag. Dagträffar, öppen verksamhet för barn och familj, öppna kyrkorum, gudstjänster och konserter, vår- och julmarknader och Gasverkets dag är platser för mission.

Särskilda satsningar

Eftersom helgens gudstjänster och konserter är prioriterade områden ska det musikaliska utbudet vara stort. Vi ska erbjuda en körtrappa för barn-och ungdomar. Gudstjänsterna ska ha

körmedverkan februari-maj och september-december. Likaså ska konsert erbjudas varannan lördag i Hjorthagskyrkan kl.15 och varje söndag kl.17 i Engelbrektskyrkan under terminerna.

Undervisning 0-100 ska intensifieras med betoning på vuxenundervisning och varje präst ska ha en "egen" undervisningsgrupp.

Volontärverksamheten inom DC ska prioriteras så att det finns minst 30 volontärer i en allmän volontärgrupp och minst fem i en yrkesspecifik volontärgrupp, med jurister, ekonomer, tandläkare som kan göra en specifik insats någon gång under året till personer som har behov av punktsatser.

En musikskola med inriktning på orgelundervisning och kördirigering som startade under 2022 ska utökas i församlingens regi.

Avslutning och giltighetstid

Sammanfattningsvis står Engelbrekts församling inför en rad utmaningar under de åren. Hur bibehåller vi antal döpta i församlingen? Gudstjänstdeltagare? Medlemstal? Vårt diakonala arbete? Konsertbesökare? Konfirmander? Denna osäkerhet delar församlingen med hela Svenska kyrkan men det som talar för en fortsatt stabil situation i församlingen är en stor inflytt och nybyggnation i Norra Djurgårdsstaden. Många kreativa tankar på hur vi som församling ska fortsätta att verka och leva psalm 37 i all verksamhet finns och är uttalat, vilket bådär gott för framtiden. Församlingen tänker både kort- och långsiktigt. I omvärldsanalysen framgår det att de närmsta åren står inför stora utmaningar och församlingens övergripande mål och strategi fokuseras därför enligt följande:

- Att prioritera helgens gudstjänster och konserter i Hjorthagskyrkan och Engelbrektskyrkan
- Att undervisa och samtala om kristen tro, för barn, tonåringar, studenter och vuxna
- Att fortsätta utveckla det diakonala centret och skapa mötesplatser med diakonal inriktning

Sammanfattningsvis konstaterar vi att församlingen står inför stora utmaningar de kommande åren men att det samtidigt finns gott om resurser med en ekonomi i balans och med ett osedvanligt bra arbetslag. Det är ett resursstarkt arbetslag som är kreativa och lösningsfokuserade vilket är en enorm styrka när en församling också behöver vara situationsanpassad till omvärlden.

Barnkonsekvensanalys

Inledning

Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte: Guds rike tillhör sådana som de.
Sannerligen, den som inte tar emot Guds rike som ett barn kommer aldrig dit in.
(Markusevangeliet 10:14)

Barn intar en särställning i kristen tro. Jesus själv står för en omvälvande syn på barn som också kyrkan vill ge uttryck för. En församling där barn är välkomna och där barn mår bra är en församling där alla människor ses som unika och alla känner sig välkomna. När barnens perspektiv tas tillvara blir församlingen levande. Barn och vuxna, gamla och unga, människor i alla åldrar hör ihop.

Kyrkomötet har fattat beslut om att ett barnperspektiv ska finnas med i alla beslut som fattas i församlingen. Inför större strategiska beslut samt då större budgetbeslut ska fattas måste en barnkonsekvensanalys göras och finnas som grund i beslutsfattandet. Barnets perspektiv ska beaktas i församlingens verksamhet och pastorala program.

Utgångspunkten för ett sådant arbete är barnkonventionens artiklar som blev lag i Sverige den 1 januari 2020 (2018:1197) och de värderingar som barnkonventionen ger uttryck för. Det är framförallt fyra grundprinciper som ska styra beslut och prioriteringar:

- Förbud mot diskriminering (Art 2)
- Barnens bästa i främsta rummet (Art 3)
- Barns rätt till liv och utveckling (Art 6)
- Barns rätt att få komma till tals (Art 12)

Artikel 14 fastslår barnets rätt till religionsfrihet. Barnets rätt till andlig utveckling tas upp i flera artiklar. Andlig utveckling ses som en del av barns behov tillsammans med barnets fysiska, psykiska, moraliska och sociala utveckling.

Kartläggning och beskrivning

I kartläggningen har vi tre utgångspunkter för vår analys.

1. Omvärldsbeskrivningen som den framställs i Församlingsinstruktionen.
2. Handlingsplanen för lärande och undervisning och då har vi särskilt tittat på det som rör barn och unga i planen.
3. Vi har vänt oss till barn i olika åldrar inom vår verksamhet med frågor om hur de tänker kring kyrkan och församlingen och deras egen möjlighet att få ta plats och utvecklas här.

Nuvarande verksamhet riktad mot barn och ungdomar

Engelbrekts församling erbjuder babyrytmik för föräldrar med mindre barn, 0-5 år, i Engelbrektskyrkan och i Hjorthagskyrkan.

En gång i månaden firas babygudstjänst. Det är en gudstjänst som är särskilt lämpad för de allra minsta med mycket sång och musik. Både barn och vuxna ska ta tillgång till kyrkorummets andakt, hitta spänningen mellan helighet och vila, mellan tillåtande rörlighet och bödens stillhet.

Barnkörer finns för barn från fem år upp till gymnasieålder, med olika inriktning. Engelbrekts församling har ett väl utvecklat samarbete med Engelbrektskolan, som ligger i det absoluta närområdet. Ytterligare skolor kommer på jul- och påskvandringar/gudstjänster samt till våra kyrkor vid terminsavslutningar. Vifinns även tillgängliga för skolklasser i vårt närområde då vi kan närvara vid undervisning såsom kristendomsundervisning och etikundervisning. Musikskolan har för närvarande 15 platser för orgelundervisning där eleverna får låna en övningsorgel från församlingen. Orgeleleverna är mellan 6-18 år. Kördidgering för 15 åringar sker i nuläget sporadiskt.

Vi har två konfirmationsalternativ i församlingen, ett sommarläger på Åkerögården och ett läger som åker till Berlin på sportlovet. Båda lägren är kostnadsfria för konfirmanden. Om de skulle uppstå en situation då något i undervisningen är förenat medkostnad, finns möjlighet att ansöka om ekonomiskt bidrag från församlingen.

I församlingen bedriver vi en även en ledarutbildning för unga som efter sin konfirmation vill fördjupa sig i den kristna tron och vill hjälpa till inom församlingen och kyrkan genom olika ledaruppdrag. Förhoppningen är att ge tillfälle till såväl egen andlig växt som möjlighet att ge sitt bidrag till församlingens liv och utveckling.

Ett mål har varit att utveckla gudstjänster så barn och ungdomar känner sig välkomna till alla typer av gudstjänster. Naturligtvis finns ändå strävan att inom ramen för gudstjänsten anpassa tilltalet så att det blir mer riktat mot barnen då våra olika barn och ungdomskörer ibland närvarar i gudstjänsten. Förhoppningen är dock att de, oavsett om kören medverkar eller inte, ska de känna sig välkomna och delaktiga i alla gudstjänster. Församlingen erbjuder också babyretreater för barn 0-8 månader Igång/månad.

Barn och ungdomars tankar om kyrkan

I flera omgångar har vi intervjuat barn och ungdomar i vår verksamhet. Vi har dels vänt oss till ungdomar som finns med i ungdomsgruppen och ledarutbildningen (15-17 års ålder) samt till två av våra barnkörer, (7-8 år samt 9-10 år). Detta är barn och ungdomar som finns i vår verksamhet och som regelbundet deltar i våra gudstjänster. Vi hoppas:ta svar på om de idag känner att de får ta plats och utrymme i kyrkans rum, i våra gudstjänster och i vår verksamhet. Vi vill också veta vad vi kan göra för att möta barn och ungdomars behov av andlighet och bön, av utveckling och växt, av samtal om livets glädjeämnen och bekymmer.

BARNNS TANKAR OM KYRKAN

Hur kan man göra så att barn känner sig välkomna när de kommer till kyrkan?

7-8 år

Man kan säga välkommen och se glad ut.

Man kan vara snäll.

Man kan ta emot alla nya som kommer och fråga om man kan hjälpa till med något.

9-10 år

Man kan se till så att ingen är ensam.

Acceptera hur dom ser ut och vem man är.

Man kan vara trevlig och snäll.

Sjunga tillsammans.

Tycker du att du har möjlighet att påverka vad vi gör i församlingen/kyrkan?

7-8 år

Ja för vi får välja sånger som vi tycker om i kören.
Ja för vi rar bestämma vilken stämma man ska sjunga i.

9-10 år

Man kan påverka hur man själv betar sig.
Ja för man kan vara sig själv.
Ja, för ibland får jag sjunga solo.

UNGDOMARS TANKAR OM KYRKAN

Hur kan man göra så att barn och unga känner sig välkomna när de kommer till kyrkan?

Se till att allt inte ska vara så heligt, accepterande, inte så seriöst.
Inte bara fokuserat på Gud, vara mänskliga, säga hej.
Understryka att kyrkan inte bara är till för äldre.
Bemöta med ett trevligt humör.
Det är viktigt att man känner att man inte behöver tro på Gud för att vara välkommen i kyrkan.
Roliga aktiviteter för barn och unga.
Gästbok

Vad gör att du kommer till kyrkan?

Vill veta mer om Gud.
Det är skönt med en stilla plats när det är krig i världen.
Mina syskon har konfirmerat sig, min familj går i kyrkan.
Man känner sig välkomnad.
Tycker det är trevligt i kyrkan.
Kommer till kyrkan för att man upplever en helt ny gemenskap.
Är i kyrkan av samma anledning som alla andra, något fint.
Tända ljus, tänka på svåra saker och känna att det underlättar.
Man känner ett lugn i kroppen och en trygghet i kyrkan.
Vet inte var man annars ska ta vägen.
Vill ha tystnad och tid att tänka, svårt att ha en lugn stund när man är ungdom, få känna lugn och vara tyst i den stressiga vardagen.
Det finns ingen annan tyst plats.

Vad vill du göra i kyrkan/församlingen?

Vara konfirmationsledare.
Sjunga psalmer.
Gå på andakt, lyssna på någon som läser en text.

Vad tycker du kyrkan ska göra?

Ge trygghet.

Sprida vidare att kyrkan verkligen är en plats för alla och inte bara för de som ber till Gud.

Öppna så att man kan gå dit att plugga/ läsa en bok.

Är det någonting du önskar ska finnas i församlingen/kyrkan, som inte finns?

Läxhjälp, stöd till att plugga. Alla har inte råd med "studybuddy", någon som sitter och stödjer när man pluggar, pluggstuga.

Hjälp att planera och hjälp med stress.

Anställa en ungdomskurator.

Avdramatisera psykisk ohälsa.

Analys

Mot bakgrund av att allt fler barn och ungdomar växer upp i församlingen bör vår verksamhet ständigt ha barnens perspektiv i fokus. Sådant som begränsar barn och ungdomars deltagande i församlingens liv behöver synliggöras. Vår analys är att såväl barn som unga uttrycker en längtan att få vara med och ta plats i gudstjänst och kyrkorum. De vill få vara en aktiv del i gudstjänsten, i det teologiska samtalet och i det diakonala arbete som bedrivs genom att välkomna alla olika människor till församlingens gemenskap. De har helt enkelt ringat in kyrkans fyra grunduppgifter, gudstjänst, diakoni, undervisning och mission ganska tydligt.

För att faktiskt kunna vara en del av församlingens liv finns flera aspekter som måste beaktas.

Ett exempel är att avgifter och andra kostnader inte hindrar någon att vara med i vår verksamhet. Idag är många av våra verksamheter avgiftsfria, och för de aktiviteter som är förknippade med en kostnad finns möjligheten att söka ekonomiskt bidrag.

Engelbrekts församling har lokaler som är mer än hundra år gamla vilket gör att vi ständigt måste jobba med att anpassa dem för barns behov såväl som för människor med olika funktionsnedsättningar. Vi behöver reflektera över hur vi använder våra lokaler så att tillgängligheten inte begränsas för någon. Ventilation och dagsljus är viktiga miljö- och hälsofaktorer även för barn.

Det är viktigt att alla barn och ungdomar oavsett läggning eller förmåga kan delta på samma villkor.

Vi ser också att samhället idag till stor del har tappat sitt språk för existentiella och andliga frågor. Med utgångspunkt i artikeln som handlar om barns rätt till religionsfrihet och andlig utveckling vill vi bidra till ett livstolkande språk på kristen grund. Det görs bland annat genom våra öppna förskolor, vår konfirmationsundervisning, erbjudandet av närvaro och undervisning i skolklasser, vår barn- och ungdomskörverksamhet, samt våra gudstjänster som också innebär möjligheter att förstå och beskriva sitt liv genom kyrkans bilder, berättelser och språk.

Gudstjänsterna bör utformas så barn, ungdomar och familjer upplever sig välkomna, att gudstjänsterna känns levande, relevanta och meningsfulla.

Flera ungdomar efterfrågar även stöd vid psykisk ohälsa och stress. Detta ska vi se över hur vi som församling kan möta det behovet och vara behjälpliga på bästa sätt för unga människor att hantera sin vardag i med och motgång.

Underlag för arbetet med FIN

När Engelbrekts församlings förtroendevalda fattar beslut ska underlaget till varje ärende ha genomgått en barnkonsekvensanalys. Detta gäller också strategiska dokument som Församlingsinstruktionen.

Vi måste ha ambitionen att bygga församlingsverksamhet där människor i alla åldrar får utrymme att växa och delta.

Då barnens perspektiv tas till vara ökar möjligheten för dem att ta plats och växa såväl i sin tro som att växa som människor.

Då barn får komma till tals finns möjlighet för församlingen som gemenskap att växa och utvecklas i tro, teologi och diakoni.

Våra gudstjänster måste bli levande och angelägna för alla och både barn och vuxna ska känna sig välkomna och ta plats i såväl rummet som gudstjänsten.

Hinder för barn, ungdomar och vuxna att delta i vår verksamhet och våra gudstjänster, som har med ekonomiska resurser eller lokalers tillgänglighet, måste ständigt bevakas och undanröjas när så är möjligt.

Handlingsplan för lärande och undervisning i Engelbrekts församling 2025 och tills vidare

Vision och uppdrag

Församlingens vision är att göra Kristus synlig och uppdraget är att all verksamhet i församlingen ska utgå från det i kyrkoordningen definierade uppdraget att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

Syfte och mål

När det gäller lärande och undervisning syftar det till att lära ut att "Kristus är världens ljus, han och ingen annan..." (Sv psalm 37) Vi vill nå alla åldrar med vår undervisning 0-100 år. I vår omvärldsanalys konstaterade vi att många människor saknar ett språk för kristen tro, vilket innebär att det fokus på åldrarna 0-18 år som församlingen tidigare har haft, inte är tillfyllest utan undervisningen ska gälla alla åldrar. Förförståelsen för kristen tro, begrepp, traditioner, kunskap etc har dessvärre minskat genom åren vilket innebär att församlingen måste tänka brett och gälla hela livet. Målet med detta arbete är att olika åldrar ska nås av undervisning om kristen tro i olika former.

Omvärldsbeskrivning och omvärldsanalys

Engelbrekts församling är en av tre församlingar på Östermalm och till ytan den största. Församlingens yta bildar en triangel med norra spetsen vid Ålkistan, östra spetsen mot Värtahamnen och den södra i city, vid Stureplan. Den norra delen av församlingen består till stor del av grönområden som Lill-Jansskogen, Stora skuggan, Brunnsviken, Ekhagen och Lappkärrsberget. I söder gränsar församlingen mot citykärnan med sitt stora utbud av kultur, affärer, restauranger och sevärdheter.

I församlingen finns två kyrkor med tillhörande församlingshem. Dels Engelbrektskyrkan som invigdes 1914 samt Hjorthagskyrkan som invigdes 1909. Båda kyrkorna rymmer ett stort kulturhistoriskt värde som några av landets främsta arkitektoniska uttryck för respektive konsthistorisk period nationalromantik och jugend.

Engelbrekt är en växande församling i Stockholms stift. Här växer en ny stadsdel fram med ytterligare 5000 planerade bostäder. I början av 2025 hade församlingen omkring 32 000 invånare av vilka drygt 14 300 personer var tillhöriga Svenska kyrkan (ca 45%)

Av omvärldsbeskrivningen kan vi se att församlingens geografiska område är stort. Våra två kyrkor har även olika karaktär. Hjorthagskyrkan har karaktär av att vara "kyrka mitt i byn" och den aktivitet som ska erbjudas i den ska därför vara lokal och personlig, lämplig för mindre samlingar, med fokus på barnfamiljer, kulturintresserade, studenter och nyinflyttade i området. Engelbrektskyrkan är mer av en katedral och ska därför erbjuda det "storslagna" som stora körverk, orgelkonserter, samlingar och gudstjänster som kräver ett stort och vackert kyrkorum. Vi vill att båda våra kyrkor ska vara givna mötesplatser och viktiga komplement i vår rörliga omvärld.

Program, kursplan och metoder

I Engelbrekts församling finns många sammanhang där vår vision kan förverkligas. Det gäller barngrupper såsom babyrytmik, konfirmandledarutbildning för ungdomar, olika konfirmandgrupper för ungdomar samt vuxna och flertalet körer av olika slag och för olika åldersgrupper. Vi har samtalsgrupper såsom sorgegrupper för föräldrar som förlorat barn som tagit sitt liv, för de som förlorat sin livspartner. Vi har olika grupper inom det vi kallar ”andlig vägledning” såsom bibelstudiegrupper och samtalsgrupper i existentiella frågor. Vi har olika studiegrupper inom ämnen såsom kyrkohistoria, skrivarkurs och bokcirklar vi har även kulturlördagar med föredrag. Vi har en vision om att under kommande år bli stiftets knypunkt för olika sorgegrupper där vi kan erbjuda sorgegrupper för människor från ett större upptagningsområde.

Kyrkliga handlingar

Varje vecka erbjuder vi tider i våra bägge kyrkor för dop, vigsel och begravningar. Församlingen har även konfirmationsundervisning för både unga och vuxna, enligt riktlinjer och handlingsplan för konfirmationsarbete.

Dop

Dopets mening kan uttryckas på olika sätt och det finns flera bibliska motiv till dopet. Varje dopsamtal innehåller undervisning och när vi i församlingen kommunicerar dopet lägger vi tyngdpunkten på att vara tillhörig och delaktig i den världsvida kyrkans gemenskap och i den lokala församlingen. Vi vill också förmedla att dopet handlar om att leva i och av nåd samt att ha ett uppdrag.

Konfirmation

Konfirmation handlar om att bekräfta sitt dop och för att kunna göra det behöver man få möjlighet att tillskaffa sig kunskap om det. Detta görs i våra olika konfirmationsalternativ. I vår församling finns både sommarläger och vinterläger för ungdomar och vuxengrupper. Under sommarlägret för ungdomar tillbringar konfirmanderna två veckor tillsammans på läger samt har flera träffar innan lägret. Under själva konfirmationsgudstjänsten visar konfirmanderna vad de lärt sig under sin konfirmationstid där de redovisar sina nya kunskaper. På liknande sätt sker vinterlägret (där en resa till Berlin ingår)

Vigsel samt begravning

Innan såväl vigsel- som begravningsgudstjänster genomförs samtal och planering tillsammans med berörda parter och dessa samtal har moment av undervisande karaktär. I dessa samtal pratar vi även om den teologiska grund som den kyrkliga handlingen vilar på. Barnen har en särskild plats i kyrkan och detta gäller även vid vigslar och begravningar. Det är viktigt att barnen (om så önskas) blir delaktiga och att de tas på allvar.

Påsk och julspel samt möten med skolklasser

Vid jul och påsk inbjuds skolklasser till påsk- och julspel i kyrkan.

Under terminerna finns vi även tillgängliga för att närvara i skolklasser i vårt upptagningsområde, då kan vi erbjuda att till exempel vara närvarande under kristendomsundervisningen samt att svara på frågor kring existentiella frågor.

I en av våra kyrkor finns ett så kallat Barnaltarskåp, lämplig för visningar för 4-5-åringar. Vi bjuder in skolklasser till kyrkorummet för att komma och se vad vi gör i kyrkan, vi har orgelvisning, samt att vi går igenom kyrkliga handlingar med barnen, lämpligt för 6-7-åringar.

Utbildningar för ungdomsledare och kyrkvårdar

I vår församling har vi en ledarutbildning för konfirmandledare. Efter sin konfirmation bjuds alla konfirmander in att gå denna ledarutbildning. Utbildningen sträcker sig under två terminer och vi ses varannan vecka och går igenom olika teman såsom bibelfördjupning, grupppsykologi, lekmetodik och Jesus som ledare och förebild.

Vi har i församlingen även en utbildning för våra kyrkvårdar. Under året inbjuds kyrkvårdarna till fyra olika träffar där man rustar kyrkvårdarna i sitt uppdrag. Liksom en utbildning för församlingens alla volontärer.

Musikverksamhet

Kyrkomusiken i församlingen är en oumbärlig del av gudstjänstlivet och en konstnärlig uttrycksform som berikar församlingens gemenskap. Församlingen erbjuder konstnärligt högtstående musik som är folkbildande och som tar ansvar för den musikaliska utvecklingen och bildningen på olika nivåer för både barn och vuxna.

Vår körverksamhet är stor och att sjunga i kör är ett ständigt lärande. Vi erbjuder körer av olika slag för alla åldrar och koristerna växer in i församlingens liv genom att regelbundet delta i gudstjänster och konserter.

Församlingen erbjuder även ett stort och brett konsertutbud och vi närmar oss vårt mål att vara en av de ledande musikförsamlingarna, inte bara i Stockholm utan i hela landet.

Under 2022 startade församlingen en orgelskola. Nu några år senare har vi 15 orgelelever inskrivna i orgelundervisningen.

Kompetensutveckling

I våra olika arbetsgrupper finns en hög kompetens vilket vi anser nödvändigt för att utföra ett högkvalitativt arbete. Kunskap måste dock regelbundet fyllas på och förnyas och varje profession behöver fördjupa sig i sitt skrå. Men det är också viktigt att kompetensen breddas och att varje medarbetares kompetens tas tillvara. Under kommande år vill vi främst fokusera på att varje arbetsgrupp så att säga "kittas ihop" i sitt skrå. Dessutom är det viktigt att alla medarbetare kan vara ambassadörer för all verksamhet, vilket betyder att man måste få kännedom om allt som sker i församlingen.

Budget och resurser

Engelbrekts församling har en god ekonomi och det finns därför resurser för att uppfylla vårt undervisningsarbete.

Kommunikationsplan

Församlingens kommunikation ska öka medvetenheten om vad församlingen gör och står för samt sprida information om olika arrangemang i församlingens regi. Att nå ut med information är oerhört viktigt och vi har två anställda som arbetar med detta.

Vi har ett församlingsmagasin som delas ut två gånger per år. Magasinen delas ut till samtliga boende i församlingen som är intresserade. Magasinen innehåller förutom intervjuer, gudstjänstschema, konserter, program för aktiviteter samt allmänna faktasidor om kyrkorna och om vår diakoni. Som ett komplement till församlingstidningen delas Engelbrekts månadsblad ut 10 gånger per år. Månadsbladet innehåller ett kalendarium över händelser samt information om olika verksamheter.

En gång i månaden har församlingen en halvsidansannons i lokaltidningen Mitt i Östermalm där aktuella händelser presenterats. Församlingen annonserar olika typer av evenemang i DN, SvD och i vissa branschtidningar samt i programtidningen Welma som delas ut gratis på museer, teatrar och andra kulturinstitutioner.

Församlingen har en egen hemsida som ständigt uppdateras med aktuell information. Vi finns även på sociala medier med information och annonser. På Instagram och Facebook har vi kontot engelbrektsförsamling. Musikverksamheten har ett eget Facebookkonto som heter Musik i Engelbrektskyrkan och Hjorthagskyrkan. Vi skickar ut två elektroniska nyhetsbrev som berör vår musikverksamhet respektive våra gudstjänster och andra verksamheter. Antalet prenumeranter på dessa ökar ständigt och väldigt många av läsarna interagerar genom att klicka på länkar.

Varje vår skickas det ut en konfirmationsfolder till alla kyrkotillhöriga ungdomar i kontraktet som året efter skall fylla femton år. Denna folder görs tillsammans med de två andra församlingarna i vårt kontrakt. Denna folder skickas även ut i augusti månad som en påminnelse.

CHECKLISTA FÖRFÖRSAMLING sominteingår i pastorat

Regler för församlingens verksamhet som domkapitlet får besluta om (57 kap 5 § KO)

GUDSTJÄNST

Firas i församlingen huvudgudstjänst varje söndag och kyrklig helgdag?

(17 kap. 3 § KO)

☒ Ja ☐ Nej

Om nej ange varför:

OBSERVERA att huvudgudstjänst ska firas i församlingen om inte domkapitlet medgivit undantag för visst tillfälle.

Firar församlingen regelbundet gudstjänster med annan församling inom Svenska kyrkan?

☒ Ja ☐ Nej

Om ja ange vilka/vilken församling:

Oscars församling och Hedvigs församling på midsommardagen och söndagen efter midsommar

Firar församlingen huvudgudstjänst tillsammans med församling/ar i ett annat kristet samfund?

(17 kap. 7 § KO)

☐ Ja ☐ Nej

Om ja – ange i vilken utsträckning?

En gång om året firas en ekumenisk gudstjänst med samtliga församlingar inom Östermalms kristna råd på pingstdagen. Gudstjänsten är en friluftsgudstjänst i Humlegården kl.11.00

OBSERVERA att domkapitlets tillstånd ska inhämtas.

Används någon annan ordning eller annan musik än kyrkohandbokens i huvudgudstjänsten?

(17 kap. 4 § och 18 kap. 6 + 6 a § § KO)

☐ Ja ☒ Nej

Om ja ange vilken:

OBSERVERA att annan gudstjänstordning än den som ingår i kyrkohandboken får användas vid visst tillfälle eller under viss tid, efter beslut av kyrkoherde och efter samråd med församlingens präster och kyrkomusiker samt efter med- givande av kyrkorådet. Beslutet ska anmälas till domkapitlet. Om det finns särskilda skäl får domkapitlet ändra eller upphäva kyrkoherdens beslut. Gäller avvikelserna måltidens texter krävs även medgivande av domkapitlet. Ett sådant medgivande får lämnas efter ansökan från kyrkoherden.

OBSERVERA också att annan musik än den som ingår i kyrkohandboken får användas till kyrkohandbokens texter, efter beslut av kyrkoherde och efter samråd med församlingens präster och kyrkomusiker samt efter medgivande av kyrkorådet. Beslutet ska anmälas till domkapitlet. Finns det särskilda skäl får domkapitlet ändra eller upphäva kyrko- herdens beslut.

Enligt domkapitlet i Stockholms stift ska huvudgudstjänst med nattvard firas i varje församling minst 24 gånger under ett kyrkoår. Sker så i er församling?

(17 kap 5 § KO)

☒ Ja ☐ Nej

Om nej ange varför:

TJÄNSTER

Stiftsstyrelsen har beslutat att det ska finnas minst 5 (ange antal) prästtjänster (inklusive kyrkoherde) i er församling.

(37 kap. 19 § KO)

Domkapitlet har beslutat att det ska finnas minst en kyrkomusiker som ska vara:

(34 kap. 2 § KO)

☒ Försteorganist ☐ Organist ☐ Kantor

Finns någon av följande specialbefattningar i församlingen:

(34 kap. 11 § KO)

☐ Sjukhuspräst ☐ Präst för verksamhet på teckenspråk, finska eller annat språk ☐ Präst i en samarbetskyrka eller liknande

☒ Övrig specialbefattning Ange vilken: Militärpräst 30 %

FÖRSAMLINGENS VERKSAMHET PÅ ANDRA SPRÅK ÄN SVENSKA

(57 kap. 5 § KO)

Redovisa kort församlingens verksamhet på de andra språk än svenska som behövs för att församlingen ska kunna fullgöra sin grundläggande uppgift:

BARNKONSEKVENSANALYS

(57 kap. 5 § KO)

I det pastorala programmet ska barnets perspektiv utifrån en barnkonsekvensanalys behandlas. Enligt domkapitlets beslut ska barnkonsekvensanalysen lämnas in som bilaga till församlingsinstruktionen. Finns denna?

☒ Ja ☐ Nej

Om nej ange varför:

KYRKOR

(57 kap. 5 § KO)

När det finns flera kyrkor i en församling ska det redovisas hur dessa i huvudsak används.

Om flera kyrkor finns ange vilka och hur de används:

Församlingen har två kyrkor, Engelbrektskyrkan och Hjorthagskyrkan och i båda kyrkorna firas det söndaglig gudstjänst och kyrkliga handlingar.

HANDLINGSPLAN FÖR LÄRANDE OCH UNDERVISNING

Enligt domkapitlets beslut ska en handlingsplan för lärande och undervisning finnas. Denna lämnas in som bilaga till församlingsinstruktionen. Finns denna?

☒ Ja ☐ Nej

Om nej ange varför: